

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลิตผลทางการเกษตร

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

N/A

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

“ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ” ถูกพัฒนาขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการรับรอง “สมรรถนะ” ของกำลังคนตามมาตรฐานอาชีพ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ผ่านกระบวนการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อให้บุคลากรได้รับการยอมรับในความรู้ ทักษะ ตลอดจนความสามารถในการประกอบอาชีพ และได้รับ “คุณวุฒิวิชาชีพ” ที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ประสบการณ์ และความรู้ และสามารถใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพในการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในสายอาชีพของตนเอง โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนของประเทศ ทั้งที่เป็นผู้ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ และผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาที่ต้องการต่อยอดความก้าวหน้าในอาชีพ ทั้งนี้ “คุณวุฒิวิชาชีพ” สามารถนำไปเทียบเคียงและเชื่อมโยงกับระบบคุณวุฒิและการรับรองอื่นๆ ทั้งภายในประเทศและระดับสากล

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับภาคธุรกิจ ภาคอุตสาหกรรม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคล ในการประกอบอาชีพและกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง โดยคณะกรรมการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ได้กำหนดสาขาวิชาชีพในการให้ประกาศนียบัตรคุณวุฒิวิชาชีพ ไว้รวมทั้งสิ้น 72 สาขาวิชาชีพ และสถาบันได้ดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมาแล้วตั้งแต่ปี 2556 ถึงปี 2561 รวม 51 สาขาวิชาชีพ ดังนั้นจึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำและทบทวนมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในปี 2562 เพื่อจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพอื่นๆ เพิ่มเติม อันจะทำให้มีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่สามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถใช้ประกอบการจ้างงานได้ตรงตามความต้องการ สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ในปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่า ในบางพื้นที่ของประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการส่งออกผลไม้ไทยไม่ได้มาตรฐาน อันมีสาเหตุมาจากการขาดองค์ความรู้ ด้านการคัดบรรจุผลไม้ของผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุ (ล้าง) โดยเฉพาะผลไม้ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงและเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ เช่น ทุเรียน, มะม่วง, มะพร้าว น้ำหอม, ลำไย เป็นต้น ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นที่มาของการส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าสู่ระบบคุณวุฒิวิชาชีพที่มีมาตรฐาน มีความรู้ มีทักษะฝีมือ ในการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เป็นที่ยอมรับและได้มาตรฐาน ต่อไป

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ โดยร่วมกับกลุ่มบุคคล ในอาชีพและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อระบุสมรรถนะที่ต้องการเพื่อจัดทำเป็น “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึงการกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ และกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพในการรับรอง และการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม (การคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร) จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างมาตรฐาน สร้างอาชีพให้กับบุคลากรในประเทศต่อไป

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

N/A

6. ครั้งที่

ครั้งที่ (อื่น ๆ) : N/A

ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ : N/A วันที่ประกาศ : N/A

ข้อสังเกต : N/A

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ : N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร

อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพลำไย ระดับ 4

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
10501	ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกลำไยเพื่อส่งจำหน่าย
10502	วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไย

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร อาชีพผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพลำไย ระดับ 4

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ระดับคุณวุฒินี้ถือว่าเป็นบุคคลที่มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพลำไยหลังการคัดแยกและบรรจุจากสวนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาทางเทคนิคหน้างานควบคู่กับการใช้คู่มือ ภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจในอาชีพ

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานคัดแยกคุณภาพลำไยในโรงคัดบรรจุ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 10501 ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกลำไยเพื่อส่งจำหน่าย
10502 วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
สร้างและยกระดับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ การคัดแยกผลผลิตทางการเกษตรให้มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับระดับสากล	10	จัดการคัดแยกผลผลิตทางการเกษตร เพื่อส่งจำหน่ายให้ได้ตามมาตรฐาน	105	ปฏิบัติงาน เก็บเกี่ยว คัดแยก เคลื่อนย้าย ขนส่ง และบรรจุลำไยเพื่อจำหน่าย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ชี้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 05/11/2564

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
105	ปฏิบัติงาน เก็บเกี่ยว คัดแยก เคลื่อนย้าย ขนส่ง และบรรจุลำไยเพื่อจำหน่าย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	10501	ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกลำไยเพื่อส่งจำ หน่าย	10501 1	ตรวจสอบและคัดแยกคุณภาพลำไยเพื่อส่งจำหน่าย
		10502	วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไ ย	105012	ควบคุมการคัดแยกคุณภาพลำไยเพื่อส่งจำหน่าย
				10502 1	วิเคราะห์ปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไยเพื่อส่งจำ หน่าย
				105022	แก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไยเพื่อส่งจำหน่าย

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10501
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกลำไยเพื่อส่งจำหน่าย
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพลำไยหลังการคัดแยกและบรรจุจากสวนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง สามารถแก้ปัญหาทางเทคนิคในงานควบคุมการใช้คู่มือ ภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไย (มกษ. 1-2546)
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 386 พ.ศ. 2560 เรื่อง กำหนดวิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตและการเก็บรักษาผักหรือผลไม้สดบางชนิด และการแสดงฉลาก
- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด (มกษ. 9035-2563)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
105011 ตรวจสอบและคัดแยกคุณภาพลำไย เพื่อส่งจำหน่าย	- ระบุคุณภาพลำไยตามชั้นคุณภาพของลำไยหรือเกรดคุณภาพได้ - อธิบายวิธีการตรวจสอบคุณภาพลำไยตามคุณลักษณะภายนอก - อธิบายลักษณะลำไยข้อ และลำไยผลเดี่ยวเพื่อส่งจำหน่ายได้ตามมาตรฐานที่กำหนด - อธิบายวิธีการคัดแยกของเสียในบรรจุภัณฑ์ลำไยได้	การสัมภาษณ์
105012 ควบคุมการคัดแยกคุณภาพลำไยเพื่อส่งจำหน่าย	- อธิบายวิธีการบรรจุลำไยให้เป็นไปตามข้อกำหนด - ระบุบรรจุภัณฑ์ที่ใช้บรรจุลำไยที่เป็นไปตามข้อกำหนดเพื่อควบคุมคุณภาพลำไยและป้องกันการเสียหายต่อผลลำไย	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

- มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคุณภาพลำไยขั้นต่ำ และคุณภาพลำไยตามชั้นคุณภาพหรือเกรดคุณภาพตามข้อกำหนดที่จำหน่ายไปแหล่งจำหน่ายในภูมิภาคต่าง ๆ ได้
- มีความรู้เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกลำไย
- มีความรู้เกี่ยวกับโรคและศัตรูพืชในลำไย
- มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผลไม้สด

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลลำไยให้ได้ตามขั้นคุณภาพหรือเกรดคุณภาพที่กำหนดเพื่อจำหน่ายในภูมิภาคต่าง ๆ
2. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลลำไยในบรรจุภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เช่น ผลลำไยไม่เน่าเสีย ไม่มีกิ่งหรือใบไม้แห้งที่ปะปน ขนาดผลลำไยสม่ำเสมอ ไม่พบการคละขนาดในบรรจุภัณฑ์ ปลอดภัยศัตรูพืช
3. ทักษะในการทำงานเป็นทีมและสื่อสารในส่วนงานที่รับผิดชอบ
4. ทักษะแก้ปัญหาพื้นฐานในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลลำไย
4. ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการคัดแยกคุณภาพและตัดแต่งผลลำไย
5. ทักษะการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน
6. ทักษะการจำแนกโรคพืชและศัตรูพืชในลำไย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกผลลำไยให้ได้ตามขั้นคุณภาพหรือเกรดคุณภาพที่กำหนดเพื่อจำหน่ายในภูมิภาคต่าง ๆ
2. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลลำไยในบรรจุภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เช่น ผลลำไยไม่เน่าเสีย ไม่มีกิ่งหรือใบไม้แห้งที่ปะปน ขนาดผลลำไยสม่ำเสมอ ไม่พบการคละขนาดในบรรจุภัณฑ์ ปลอดภัยศัตรูพืช
3. ทักษะในการทำงานเป็นทีมและสื่อสารในส่วนงานที่รับผิดชอบ
4. ทักษะแก้ปัญหาพื้นฐานในการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพผลลำไย
4. ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการคัดแยกคุณภาพและตัดแต่งผลลำไย
5. ทักษะการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน
6. ทักษะการจำแนกโรคพืชและศัตรูพืชในลำไย

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลการสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงานหรือการสังเกตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลลำไยในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (เข็มเขี่ย มีดผ่า แวนชยาย) กรรไกร ตะกร้าพลาสติกรองรับของเสียหรือไม่ได้คุณภาพ กระดาษรองตะกร้า สติกเกอร์หรือฉลากติดบรรจุภัณฑ์ที่แสดงข้อมูลรายละเอียดของลำไย และขั้นคุณภาพหรือเกรดคุณภาพลำไย เป็นต้น
2. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุผลลำไย โดยมีการจัดการผลลำไยหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงการขายส่ง พื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลิตผลหลังการเก็บเกี่ยว เช่น การใช้มุ้งตาข่ายขนาด 30 เมช บริเวณทางเข้าออกควรเป็นประตู 2 ชั้น เป็นต้น
3. การตรวจสอบและควบคุมคุณภาพลำไยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่บังคับใช้ภายในประเทศ ประเทศส่งออก และความต้องการของลูกค้า พิจารณาจากคุณลักษณะของลำไยและบรรจุภัณฑ์

- 4.การตรวจสอบคุณภาพลำไยตามคุณลักษณะภายนอก ได้แก่ ขนาดของผล สีเปลือกผล และลักษณะผิวเปลือก โรคและศัตรูพืช หลังการคัดแยกและการจัดชั้นคุณภาพเพื่อส่งจำหน่ายได้
- 5.การจัดชั้นคุณภาพ หมายถึง การคัดเกรดผลไม้ ได้แก่ ขนาด สี ความสมบูรณ์ ตามข้อกำหนดของคู่ค้าในแต่ละภูมิภาคและเกณฑ์ความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพภายนอกที่เกี่ยวกับโรคและแมลงของผลไม้
6. คุณภาพขั้นต่ำของลำไยตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไย (มกษ. 1-2546) ต้องมีผลสมบูรณ์ มีลักษณะคุณภาพที่ดี ไม่เน่าเสีย ไม่ช้ำ และไม่มีตำหนิที่เห็นเด่นชัด ปลอดภัยจากศัตรูพืช และความเสียหายอันเนื่องมาจากศัตรูพืช ปลอดภัยจากความเสียหายอันเนื่องมาจากอุณหภูมิต่ำ และอุณหภูมิสูง ปลอดภัยจากความชื้นที่ผิดปกติจากภายนอก ปลอดภัยจากกลิ่นแปลกปลอม และรสชาติผิดปกติ
7. ขนาดของลำไยข้อ และลำไยผลเดี่ยว พิจารณาจากจำนวนผลต่อกิโลกรัม หรือเส้นผ่านศูนย์กลางของผลตามข้อกำหนดขนาดในมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไย (มกษ. 1-2546)
8. ควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามมาตรฐานที่บังคับใช้ภายในประเทศ ประเทศที่จะส่งออกไปจำหน่าย และความต้องการของลูกค้า ได้แก่ อุณหภูมิการเก็บรักษาลักษณะการบรรจุ การบ่งชี้สถานะของผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานที่บังคับใช้ภายในประเทศ ประเทศที่จะส่งออกไปจำหน่าย และความต้องการของลูกค้า ได้แก่ การแสดงเครื่องหมายหรือฉลาก
9. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมรวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสาธิตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 10502
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไย
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพลำไยในระหว่างการคัดแยก ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาทางเทคนิคในงานควบคุมการใช้คู่มือ เข้าใจและอธิบายสาระสำคัญของงานด้วยหลักการที่ถูกต้อง ภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ISCO-08: 1321 ผู้จัดการ/หัวหน้าฝ่ายควบคุมคุณภาพ ด้านการผลิต

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไย (มกษ. 1-2546)
- ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เลขที่ 386 พ.ศ. 2560 เรื่อง กำหนดวิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตและการเก็บรักษาผักหรือผลไม้สดบางชนิด และการแสดงฉลาก
- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงรวบรวมผักและผลไม้สด (มกษ. 9047-2560)
- มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผักและผลไม้สด (มกษ. 9035-2563)

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
105021 วิเคราะห์ปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไย เพื่อส่งจำหน่าย	1. รวบรวมปัญหาด้านคุณภาพของลำไยที่เกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ได้ 2. อธิบายข้อกำหนดที่จำเป็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งจะทำให้เชื่อมั่นในคุณภาพของลำไย	การสัมภาษณ์
105022 แก้ไขปัญหาระหว่างการคัดแยกลำไย เพื่อส่งจำหน่าย	1. ประสานงานและให้ข้อมูลแก่ผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญห ในกรณีที่พบคุณภาพของลำไยไม่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด 2. จัดทำรายงานผลการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาคุณภาพของลำไยระหว่างการคัดแยกเพื่อส่งจำหน่าย	การสัมภาษณ์

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

- มีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรายการวัสดุอุปกรณ์และการใช้งานวัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกผลลำไย
- มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะคุณภาพชั้นต่ำของลำไย และคุณภาพของลำไยตามชั้นคุณภาพหรือเกรดคุณภาพตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- มีความรู้เกี่ยวกับการบรรจุ บรรจุภัณฑ์ และเครื่องหมายหรือฉลากตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- มีความรู้เกี่ยวกับโรคและศัตรูพืชในลำไย เชื้อรา แมลง
- มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุผลไม้สด

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ทักษะในการตรวจสอบและควบคุมการคัดแยกคุณภาพลำไยตามชั้นคุณภาพหรือเกรดคุณภาพ และลักษณะคุณภาพทางกายภาพของลำไยตามที่ข้อกำหนดและมาตรฐานที่กำหนดเพื่อส่งจำหน่ายในภูมิภาคต่าง ๆ
2. ทักษะในการทำงานเป็นทีมและสื่อสารในส่วนงานที่ได้รับมอบหมาย
3. ทักษะแก้ปัญหาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการคัดแยกคุณภาพลำไย
4. ทักษะในการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการคัดแยกและตรวจสอบคุณภาพลำไย
5. ทักษะการควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน
6. ทักษะการจำแนกโรคพืชและศัตรูพืชในลำไย

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. ความรู้พื้นฐานตามหลักสุขลักษณะส่วนบุคคลและหลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
2. วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกลำไย
4. พันธุ์และลักษณะของลำไยที่มีคุณภาพตามชั้นคุณภาพหรือเกรดคุณภาพตามข้อกำหนดในมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
5. การจำแนกโรคพืชและศัตรูพืชในลำไย
7. มีความรู้ในการบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงานให้ครบถ้วนตามแบบฟอร์มที่กำหนด

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลการสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงาน

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

-

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ง) วิธีการประเมิน

การสอบสัมภาษณ์หรือการสอบสาธิตการทำงานหรือการสังเกตการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

การพิจารณาเข้าสู่กระบวนการประเมินสมรรถนะให้ใช้หลักฐานการปฏิบัติงานหรือหลักฐานความรู้ตามที่ระบุ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ในการคัดแยกคุณภาพผลผลิตลำไยในกระบวนการผลิตของโรงคัดบรรจุ เช่น อุปกรณ์การตรวจสอบศัตรูพืช (เข็มเขี่ย มีดผ่า แวนชยาย) กรรไกร ตะกร้าพลาสติกรองรับของเสียหรือไม่ได้คุณภาพ กระดาษรองตะกร้า สติกเกอร์ติดตะกร้าบรรจุภัณฑ์ที่ระบุเกรดคุณภาพลำไย เป็นต้น
2. โรงรวบรวม/ โรงคัดบรรจุ หมายถึง พื้นที่หรืออาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมและบริหารจัดการสำหรับคัดบรรจุผลลำไย โดยมีการจัดการผลลำไยหลังการเก็บเกี่ยวตั้งแต่การรับวัตถุดิบ การจัดเตรียม การคัดเลือก การตัดแต่ง การบรรจุ การเก็บรักษา จนถึงการจัดส่งพื้นที่ผลิตควรมีแนวทางในการลดความเสี่ยงจากศัตรูพืชเข้าทำลายผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว เช่น การใช้มุ้งตาข่ายขนาด 30 เมช บริเวณทางเข้าออกควรเป็นประตู 2 ชั้น เป็นต้น
3. การตรวจสอบและควบคุมคุณภาพลำไยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่บังคับใช้ภายในประเทศ ประเทศส่งออก และความต้องการของลูกค้า พิจารณาจากคุณลักษณะของลำไยและบรรจุภัณฑ์
4. คุณภาพชั้นต่ำของลำไยตามมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไย (มกษ. 1-2546) ต้องมีผลสมบูรณ์ มีลักษณะคุณภาพที่ดี ไม่เน่าเสีย ไม่ช้ำ และไม่มีตำหนิที่เห็นเด่นชัด ปลอดภัยจากศัตรูพืช และความเสียหายอันเนื่องมาจากศัตรูพืช ปลอดภัยจากความเสียหายอันเนื่องมาจากอุณหภูมิต่ำ และอุณหภูมิสูง ปลอดภัยจากความชื้นที่ผิดปกติจากภายนอก ปลอดภัยจากกลิ่นแปลกปลอม และรสชาติผิดปกติ
5. ขนาดของลำไยข้อ และลำไยผลเดี่ยว พิจารณาจากจำนวนผลต่อกิโลกรัม หรือเส้นผ่านศูนย์กลางของผลตามข้อกำหนดขนาดในมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ลำไย (มกษ. 1-2546)
6. มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง หมายถึง ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องตามที่ระบุไว้ในข้อ 10

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมรวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

ประเมินผลทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ โดยใช้วิธีการสอบสัมภาษณ์หรือการสาธิตการทำงานหรือสังเกตการปฏิบัติงาน